

Maatwerk in privatiseren

Auteur(s):

Hillen, J.S.J.
CDA

Verschenen in:

ESB, 85e jaargang, nr. 4251, pagina 307, 14 april 2000

Rubriek:**Trefwoord(en):**

Een grote overheid past niet in het christen-democratische samenlevingsmodel. Vanuit het christelijk gedachtegoed wordt een grote verantwoordelijkheid gelegd bij de individuele mens en bij de verbanden die die mens aangaat. Mensen zijn dus ook uitdrukkelijk aanspreekbaar op hun optimaal te nemen eigen verantwoordelijkheden. De overheid komt met name in beeld bij aangelegenheden die betrekking hebben op de rechtsorde in de brede zin van het woord, dat wil zeggen bij het waarborgen van alle grondrechten, die zich uitstrekken van veiligheid tot de basiselementen van een menswaardig bestaan. De overheid is dus uitdrukkelijk ook een schild voor de zwakke en bewaakt tevens de menselijke waardigheid, ook in morele zin.

De overheidsbemoeyenis is te ver doorgeschoten. Privatisering is wat het CDA betreft dus niet alleen gewenst omdat het in de mode is, gezien de internationale tendens tot liberalisering, maar juist omdat het recht kan doen aan onze hierboven aangegeven beginselen. Wij zijn voorstander uit principe, niet slechts uit opportuniteit, zoals bijvoorbeeld de PvdA. Uiteraard dienen er waarborgen te zijn voor kwaliteit, toegankelijkheid en marktwerking. Tegelijk wensen wij een dimensie toe te voegen, die we bij de VVD nogal missen. Naar de markt brengen betekent bij het cda niet automatisch ook naar de beurs brengen. 'Privaat' wil niet per definitie zeggen 'commercieel'. Er zijn tal van activiteiten denkbaar die weliswaar zo efficiënt mogelijk, dus marktconform, dienen te worden bedreven, maar waar winstmaximalisatie zou kunnen leiden tot een maatschappelijk tekort, of tot afwenteling van die verantwoordelijkheid op de collectiviteit. De oplossing is te kiezen voor specifieke ondernemingen, die hun winststreven temperen tot het optimale, in relatie tot het na te streven maatschappelijke nut, en die de winst daar ook voor aanwenden. In ruil faciliteert de overheid zulk een onderneming door geen winstbelasting op te leggen. Met name in de gezondheidszorg kan deze specifieke ondernemingsvorm heel veel bestaande overheidsbemoeyenis ongewenst maken.

Het CDA noemt dit een maatschappelijke onderneming. Het is het overwegen waard daarvoor een specifieke rechtsvorm te introduceren, bijvoorbeeld de MV: de maatschappelijke vennootschap. Privatisering is gewenst, maar het CDA bepleit maatwerk.

Zie ook:

A.L. Bovenberg en C.N. Teulings, [De economie van privatisering](#)

W.C.G. Voûte-Droste, [Liberaliseren en privatiseren in het belang van de consument](#)

J. van Walsem, [Markt en overheid](#)

F.J.M. Crone, [De maakbare markten - niet alles valt te privatiseren](#)